

تقسيم
امام حسین علیه السلام

غلامعلی صفائی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

تفسیر امام حسین علیه السلام

نویسنده:

غلامعلی صفائی بوشهری

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	تفسیر امام حسین علیه السلام
۷	مشخصات کتاب
۷	مقدمه
۷	قرآن و انسان معاصر
۸	امام حسین و قرآن
۹	محトوى قرآن از زبان امام حسین
۹	ارزش قرائت قرآن
۹	اشاره
۱۰	سوره بقره
۱۱	سوره آل عمران
۱۲	سوره نساء
۱۳	سوره مائدہ
۱۵	سوره اعراف
۱۵	سوره انفال
۱۷	سوره توبه
۱۹	سوره رعد
۱۹	سوره اسراء
۲۱	سوره مریم
۲۲	سوره طه
۲۲	سوره حج
۲۴	سوره روم
۲۴	سوره احزاب
۲۵	سوره یس

سوره ذاريات ..... سوره شورى

سوره المنافقون ..... سوره طلاق

سوره طلاق ..... سوره حدید

سوره نازعات ..... سوره بروج

سوره بروج ..... سوره شمس

سوره شمس ..... سوره ضحي

سوره ضحي ..... سوره التوحيد

سوره التوحيد ..... سوره توحيد

سوره توحيد ..... درباره مركز

مشخصات کتاب

نوع: مقاله

پدیدآور: صفائی، غلامعلی

عنوان و شرح مسئولیت: تفسیر امام حسین علیه السلام [منع الکترونیکی] / غلامعلی صفائی بوشهری

تصویف ظاهری: ۱ متن الکترونیکی: بایگانی HTML؛ داده های الکترونیکی (۱۸ بایگانی: ۷۹.۲ KB)

موضوع: حسین بن علی (ع)، امام سوم

مقدمه

همواره فهم و درک حقایق قرآن برای انسان آگاه و خواهان کشف واقعیاتِ حیاتِ فرا زمانی انسان مطلبی بوده که او را به دنبال تفسیر آن کشانده است زوایای آشکار و پنهان قرآن تفسیری از زبان صاحبان درک آن حقایق می خواهد. اینان کسی جز معصومان از عترت پیامبر خدا نیستند، آنانی که پیامبر گرامی اسلام به عنوان هم ردیف قرآن معرفی نمود. کتاب حاضر مجموعه‌ای از تفسیر سالار شهیدان (ع) درباره برخی از آیات قرآنی است که بی گفت گو، شنیدن تفسیر قرآنی از عزیز عرش وارض بسی شیرین است در آغاز سخنانی چند از امام (ع) پیرامون جایگاه قرآن در حیات انسان و قرآن و خانه وحی حسینی فضل قرائت قرآن و ابعاد مختلف قرآن را بررسی خواهیم نمود.

قرآن و انسان معاصر

قرآن آخرین کتاب الهی است که برای هدایت آخرین عصر حیات انسانی برآخرین پیامبر خدا (ص) نازل شده است کتابی است سراسر نور که تمام نیازهای فکری و عملی انسان را برای عروج از ظلمت توحش و ابتذال به سوی عرش تعالی انسان تأمین می کند. انسان معاصر بدون قرآن انسانی است گرفتار در باتلاق نفسانیت و بریده از عرش و دلخوش به بافتحه های به ظاهر عقلایی خود. قرآن خاتم کتاب های آسمانی و باظرفیت محتوایی و هدایتی به پهنهای حیات فرا زمانی انسان و جهان است و پیامبر گرامی اسلام (ص) به عنوان خاتم پیامبران و امامان معصوم اسلام (ع) به عنوان خاتم جانشینان انبیاء عهده دار هدایت و نجات کاروان جامعه بزرگ انسانی از برهوت دنیای سیاه و گمراه کنند و حیرت زای پنهان به سوی قله امن و امان سعادت

بشری

است دنیایی که با چلچراغ فریب و دلبزی آشکارا انسان را به قتلگاه خود فرا می خواند. انسان بدون قرآن انسانی افتاده در چاه هلاکت اسفل السافلین بدون رسیمان نجات است انسانی است که از هدایت عرشی و فرا ظاهری محروم است و انسان بدون هدایت پیشوایان معصوم دین گرفتار در طوفان وحشت زای دریای اندیشه ها مخرب بدون ناخدا کشته هدایت به ساحل نجات می باشد. به همین جهت است که قرآن انسان را به امامان و اطاعت پیامبر (ص) فرا می خواند و آنان او را به پیروی از قرآن دعوت می نمایند.

امام حسین و قرآن

سالار شهیدان در دامان وحی تولد یافت و رشد کرد و از زبان پیامبر وحی اولین غذای الهی را در دنیا نوشید. سراسر خانه ایشان آثار و نشانه های نزول جبرئیل و تاریخ حیات او، نگارنده تولد، رشد، اندیشه عمل و شهادت قرآنی بود. «اما والله لو لقیتک بالمدینه لاریتك اثر جبرئیل من دارنا و نزوله علی جدی بالوحی یا اخا اهل الكوفه مسقی العلم من عندنا؛ بدان به خدا سوگند اگر شما را در مدینه ملاقات می کردم به تو نشان می دادم آثار حضور جبرئیل در خانه ما و فرودش با وحی بر جدم ای برادر کوفی سر چشممه علم پیش ماست. او با قرآن پرورش یافت و خود مصدق و شأن نزول بسیاری از آیات گردید. امام حسین (ع) تمام جامعه را به فهم قرآن و عمل به آن سفارش می نمود و خود که تبلور عینی قرآن بود با اهتمام تام قرآن را قرائت و مورد توجه و عنایت ویژه قرار می داد و شیعیان و مسلمانان را از دوری از آن بر حذر می داشت به طوری که او تنها

شخصی

است که هم در زمان حیات و هم بعد از شهادت در حالی که سر به نیزه داشت قرآن تلاوت می کرد و آیات سوره کهف و شعراء را می سرود.

محتوای قرآن از زبان امام حسین

«کتاب الله عز وجل علی اربعه اشیاء: علی العبارة و الاشاره و اللطائف و الحقائق فالعبارة للعوام و الاشاره للخواص و اللطائف للالولیاء و الحقائق للانبياء؛ کتاب خدای متعال بر چهار قسم است عبارات اشارات لطائف و ظرائف و حقائق فهم عبارات برای عموم مردم است درک اشاره های قرآنی برای خواص از مردم و فهم لطائف آن برای دوستان و شیفتگان خدا، و فهم و دانش درک حقایق آن مختص انبياء و معصومان است. در جایی دیگر می فرماید: القرآن ظاهره انيق و باطنها عميق قرآن دارای ظاهري زیبا و شگفت انگيز و دارای باطنی بسیار پربار است

ارذش قرائت قرآن

اشارة

امام حسین (ع) در فضل و ثواب قرائت قرآن می فرماید: «من قرأ آيه من كتاب الله عز وجل في صلاته فائما يكتب له بكل حرف مأه حسنة فإذا قرؤها في غير صلاة كتب الله له بكل حرف عشر حسنتان وأن استمع القرآن كتب الله له بكل حرف حسنة وإن ختم القرآن ليلا صلت الملائكة حتى يصبح وإن ختمه نهاراً صلت عليه الحفظة حتى يمسى و كانت له دعوه مجابه وكان خيراً له مما بين السماء والأرض أَگر کسی یک آیه از قرآن در نمازش بخواند عوض از هر حرف آن صد حسنے پاداش می گیرد و اگر در غیر نماز بخواند عوض از هر حرف آن ده پاداش نصيب او می گردد و اگر کسی قرآن را بشنود در عوض هر حرف یک حسنے پاداش می برد و اگر کسی قرآن را ختم کند تا صبح ملائکه بر او درود می فرستند و اگر در روز ختم کند فرشتگان تا شب بر او درود فرستند و دعای مستجاب

گردد و این برای او از آنچه در زمین و آسمان است بهتر است.

سوره بقره

سوره بقره دومین سوره قرآن کریم و دارای دویست و هشتاد و شش آیه می باشد. این سوره از سوره های مدنی است و تنها یک آیه آن (واتقوا یوما ترجعون فيه الى الله مکی است و امام صادق ع) در فضل قرائت این سوره فرموده است هر کس این سوره و سوره آل عمران را بخواند، او روز قیامت در زیر سایه این دو سوره قرار دارد. (من يرغل عن مله ابراهیم الا من سفه نفسه جز افراد سفیه و نادان کسی از آیین و دین ابراهیم روی گردان نباشد. امام حسین ع) در بیان پیروان دین و آیین ابراهیمی می فرماید: ما احمد علی مله ابراهیم الا نحن و شیعتنا و سائر الناس براء. هیچ کسی بر دین و آیین حضرت ابراهیم ع) جز ما و شیعیان ما نیست و سایر مردم از دین و آیین او جدا هستند. (الذین اذا اصابتهم مصیبہ قالوا انا الله و انا اليه راجعون. امام حسین ع) در این باره می فرماید: من اصابته مصیبہ فقال اذا ذکرها: (انا الله وانا اليه راجعون جدد الله له من اجرها مثل ما کان له یوم القیامه هر گاه کسی که مصیبیتی بر او وارد شده به یاد آن حادثه ناگوار افتاد و بگوید. ما از خداییم و به سوی او باز می گردیم خداوند پاداش دیگری بمانند پاداش اخروی آن به او عطا می کند. (ثم افیضوا من حيث افاض الناس پس کوچ کنید از همان جایی که مردم کوچ می کنند. شخصی به خدمت امیر مؤمنان ع) شرفیاب شد و گفت اگر شما دانایید مرا از معنای «فاس» و «اشبه الناس» و «ناس»

آگاه سازید.امیر مؤمنان (ع) فرمودند:یا حسین اجب الرجل حسین جواب این مرد را بده امام حسین (ع) فرمودند:اما قولک اخبرنی عن «الناس فنحن الناس ولذلک قال الله تعالى ذكره في كتابه (ثم افيفوا من حيث افاض الناس) فرسول الله الذي افاض الناس جواب سوال تو درباره معنای ناس این است که ما ناس هستیم به همین جهت خداوند در قرآن کریم فرموده اند.اما قولک «اشباء الناس فهم شیعتنا وهم موالينا وهم منا ولذلک قال ابراهیم (ع) فمن تبعني فانه مني اما مراد از «اشباء الناس آنان شیعیان وپیروان می باشند آنان از ما هستند چنانکه حضرت ابراهیم درباره پیروان خود فرموده اند: هر کس از من پیروی کند بی گمان از من است و اما قولک «الناس فهم السواد الاعظم واشار بيده الى جماعة الناس ثم قال إن هم الا كالانعام بل هم اضل سبیلا؛ اما مراد از «ناس» توده مردم می باشد امام بادست اشاره به جماعت مردم کردند و این آیه را تلاوت نمودند.آنان چیزی جز چهارپایان نمی باشند بلکه از آنها نیز گمراه ترنند.(لا يكلف الله نفسا الا وسعها)؛ خداوند هیچ کس را جز به اندازه تواناییش تکلیف نمی کند امام حسین (ع) در این باره می فرمایند: «ما اخذ الله طاقه احد الا وضع عنه طاعته و لا اخذ قدرته الا وضع عنه کلفته خدا همواره هر گاه تاب و توان از کسی گرفت طاعت و انجام تکالیف را از او برمی دارد چنان که اگر قدرت از کسی گرفت سختی و فشار را از او بر می دارد.

سوره آل عمران

سوره «آل عمران» سومین سوره قرآن کریم و دارای

دویست آیه است این سوره از سوره های مدنی است و پیامبر گرامی اسلام در فضل قرائت آن فرموده است هر کس این سوره را قرائت کند در عوض هر آیه آن امان و محافظتی از آتش پل جهنم است (ان الله اصطفی آدم و نوح و آل ابراهیم وآل عمران علی العالمین ذریه بعضها من بعض) (ب) گمان خداوند آدم و نوح و خاندان ابراهیم و عمران را برای هدایت مردم برگزید در حالی که برخی از آنان از نسل دیگری می باشند. امام حسین (ع) تبار و نسل خود و گزینش آنان برای هدایت انسان را فرمودند: «الله ان محمدًا لَمَنْ آلَ إِبْرَاهِيمَ وَ ان الْعَتَرَةِ الْهَادِيَةِ لَمَنْ آلَ مُحَمَّدًا؛ سوَّكَنَدَ بِهِ خَدَاء!» (ب) شک «محمد» از نسل ابراهیم است و فرزندان پاک و معصوم ایشان از خاندان محمدی باشند. (فمن حاجك من بعد ما جائقك من العلم فقل تعالوا ندع ابناءنا و ابناءكم و نساءنا و نساءكم و انسانا و انفسكم ثم نتبهل فنجعل لعنت الله على الكاذبين هر گاه بعد از علمی که به تو رسیده با تو به ستیزه بر خیزید به آنها بگو بیاید ما فرزندان خود را دعوت کنیم و شما فرزندان خود را، ما زنان خویش و شما زنان خود را و ما نفوس خود و شما نیز نفوس خود، آنگاه مباھله کنیم ولعنت خدا را بر دروغ گویان قرار دهیم امام حسین (ع) درباره افراد همراه پیامبر در مقابل نصارای نجران در انجام مباھله خطاب به مسلمانان می فرماید: «اَنْشَدَ كُمُ اللَّهُ اَعْلَمُونَ اَنَ رَسُولَ اللَّهِ (ص) حِينَ دُعَا النَّصَارَى مِنْ اَهْلِ نَجْرَانِ إِلَى الْمَبَاهِلَهِ لَمْ يَأْتِ إِلَّا بِهِ وَ بِصَاحِبِتِهِ وَ ابْنِيهِ سوَّكَنَدَ مِنْ دَهْمٍ شَمَارَ بِهِ

خدا، آیا نمی دانید که پیامبر خدا که درود خدا بر او و خاندانش باد در زمان مباهله با نصارای نجران کسی جز علی و همسرش و دو فرزندش با خود نیاورد. و مسلمانان می گویند: درست است

سوره نساء

سوره «نساء» چهارمین سوره قرآن کریم و دارای صد و هفتاد و شش آیه می باشد این سوره مدنی است و برخی گفته اند به جز یک آیه و برخی گفته اند به جز دو آیه همه آیات مدنی است و در فضل قرائت آن پیامبر گرامی اسلام (ص) فرموده است هر کس این سوره را بخواند گویا به هر مؤمنی که ارت می برد صدقه داده و مانند کسی است که بنده ای را آزاد کرده و او را از شر ک نجات داده و به اراده خداوند در میان کسانی قرار می گیرد که خداوند از عذاب آنها چشم پوشی کرده است (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم؛ خدا را اطاعت کنید و پیامبر خدا و آنان که ولی امر شما از شما بیند اطاعت کنید امام حسین (ع) در بیان کسانی که «اولی الامر» هستند می فرماید: فاطیعونا فان طاعتنا مفروضه اذ کانت بطاعه الله و رسوله مقرونه قال الله: (اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم)؛ از ما اطاعت کنید زیرا طاعت و پیروی ما واجب است چون - خداوند - طاعت ما را با طاعت خود و پیامبرش مقرون و هم ردیف کرده است

سوره مائدہ

سوره «مائده پنجمین سوره قرآن کریم و دارای صد و بیست آیه است این سوره مدنی است و در فضل قرائت آن پیامبر گرامی اسلام فرموده است هر کس این سوره را قرائت کند به عدد هر یهودی و نصرانی که در دنیا زندگی کرده است ده برابر حسن و ده گناه او بخشووده و ده رتبه بهشتی به او عنایت می شود. (الیوم اکملت لكم دینکم و اتممت عليکم نعمتی و رضیت لكم الاسلام دینا). امروز برای شما دیستان را کامل کردم و نعمت

را به نهایت رساندم و راضی به گزینش اسلام به عنوان دین برای شما شدم امام حسین ع) درباره شأن نزول آیه خطاب به مردمی که در «منی اجتماع کرده بودند فرمود: انشد کم الله اتعلمون انَّ رَسُولَ اللَّهِ (ص) نصبه یوم غدیر خم فنادی له بالولایه و قال لیلٰع الشاهد الغائب قالوا: اللَّهُمَّ نَعَمْ قَسْمٌ مَّا دَهْمَ شَمَا رَبَّهُ خَدَا، آیا می دانید که پیامبر خدا در روز غدیر خم او را به جانشینی خود نصب کرد و ولایت او را فریاد کشید و فرمود حاضران به غایبان اطلاع رسانند. گفتند: خدا را گواه می گیریم که اینطور است (من احیاها فکانما احیا الناس جمیعاً) اگر کسی انسانی را حیاتی دوباره بخشد گویا تمام انسانیت را زنده کرده است امام حسین ع) درباره مراد از حیات می فرماید: ای ومن احیاها وارشدہا عن الکفر الى ایمان فکانما احیا الناس جمیعاً من قبل ان یقتلهم بسیوف الحدید. مراد این است که اگر کسی انسانی را هدایت کرد و او را از راه کفر و بی ایمانی به سوی ایمان آورد گویا تمام انسانیت را قبل از آن که با شمشیر بکشند دو باره زندگانی بخشیده است درباره زندگانی بخشیده است (الا ان حزب الله هم الغالبون ؟ بدانید بی گمان فقط حزب خدا پیروز است امام حسین ع) درباره آنان که حزب خدایند می فرماید: نحن حزب الله الغالبون و عتره رسول الله الاقربون و اهل بیته الطیبون واحد الثقلین الذين جعلنا رسول الله (ص) ثانی کتاب الله - تبارک و تعالی - ؟ ما همان حزب خدای پیروزیم و همان فرزندان نزدیک پیامبر خدا. ما اهل بیت معصوم او هستیم و یکی از دو وزنه گرانقدری که پیامبر خدا (ص) ما

را بعد از کتاب خدای متعال معرفی نمود.

سوره اعراف

سوره اعراف هفتمین سوره قرآن کریم و دارای دویست و شش آیه است این سوره مکی است هر چند بعضی از مفسرین می گویند یک آیه آن مدنی است و در فضل قرائت آن پیامبر گرامی اسلام می گوید: هر کس این سوره را قرائت کند خداوند میان او و ابليس جدایی اندازد و حضرت آدم او را در روز قیامت شفاعت کند.(والذین كذبوا بآياتنا سنتدرجه من حيث لا يعلمون ؛ وكساني که آيات ما را تکذيب می کنند به زودی بدون اينکه بدانند آنان را به تدریج گرفتار مجازاتشان می گردانیم امام حسین (ع) درباره کیفیت الاستدراج من الله سبحانه له عبده ان يسبغ عليه النعم ويسلبه الشکر؛ به تدریج گرفتار کردن از خداوند سبحان اینگونه است که به بنده اش نعمات های بی شمار و گوارا می دهد و از او توفیق شکر و سپاس را می گیرد.

سوره انفال

سوره انفال هشتمین سوره قرآن کریم و دارای هفتاد و پنج آیه است این سوره به جز هفت آیه همگی مدنی است امام صادق (ع) در فضل قرائت این سوره می فرماید: هر کس این سوره را در هر ماه بخواند هیچگاه دچار نفاق نشود واز شیعیان واقعی امیر المؤمنین (ع) خواهد بود و از هدایای بهشتی به همراه شیعیان ایشان روزی می خورد آن گاه که دیگران در حال حساب رسی می باشند. (اولوا الارحام بعضهم اولی بعض فی کتاب الله ؛ خویشاوندان برخی از برخی دیگر مقدم می باشند و این قانون الهی است امام حسین (ع) می فرمایند: وقتی این آیه نازل شد از پیامبر خدا درباره مراد آیه سوال کردم وایشان فرمودند: والله ما عنی بها غير کم وانتم اولوا الارحام فاذا متُّ فابوک علىٰ اولی بی وبمکانی

فاما مضى ابوک فاخوک الحسن فاما مضى الحسن فانت اولی به سوگند به خدا آنان تنها شما هستید، شما آن خویشان می باشید، آن گاه که من از دنیا رفتم پدرت علی سزاوارترین فرد به مقام من است و بعد از او برادرت حسن شایسته ترین فرد به مقام او و بعد از برادرت تو لایق ترین فرد برای کسب مقام و جایگاه او می باشی امام حسین (ع) از پیامبر خدا (ص) سؤال می کنند. قلت یار رسول الله فمن بعدی اولی بی چه کسی بعد از من سزاوار ترین به کسی مقام و متزلت من است پیامبر گرامی (ص) پاسخ می دهد: فقال ابنك على اولى بك من بعدك فإذا مضى فابنه محمد اولى به من بعده فإذا مضى محمد فابنه جعفر اولى به بمکانه من بعده فإذا مضى جعفر فابنه موسی اولی به من بعده فإذا مضى موسی فابنه على اولی به من بعده فإذا مضى على فابنه محمد اولی به من بعده فإذا مضى محمد فابنه على اولی به بعده فإذا مضى على «فابنه الحسن اولی به من بعده فإذا مضى الحسن وقعت الغيبة في التاسع من ولدك فهذه الآئمه التسعه من صلبك اعطاهم الله علمي وفهمي طينتهم من طينتي ما لقوم يؤذونني فيهم لا انالهم الله شفاعتى بعد از تو فرزندت علی سزاوارترین به کسب مقام توست وبعد از ایشان به ترتیب فرزندش محمد و سپس موسی و علی و محمد و علی و حسن است و آن گاه که حیات ایشان سپری شود غیبت نهمنی فرد از نسل تو آغاز می شود اینان نه امامی میباشند که از تبار

تواند خداوند به آنان علم و فهم مرا اعطا نمود است سرشت آنان از سرشت من است چرا گروهی به آنان آزار می رسانند.
خداوند آنها را هرگز به شفاعت من نمی رساند.

سوره توبه

سوره توبه نهمین سوره قرآن و دارای صد و بیست و نه آیه می باشد، این سوره تنها سوره ای است که در آغاز آن «بسم الله الرحمن الرحيم نیامده است این سوره مدنی است و در سال نهمین هجری نازل شده است نام دیگر این سوره «براءت است این سوره یکی از سوره هایی است که تماماً در یک مرحله بر پیامبر گرامی اسلام نازل شده است و در فضل و ارزش قرائت آن از پیامبر گرامی اسلام روایت شده است که هر کس سوره انفال و براءت بخواند من او را در روز قیامت شفاعت می کنم (هو الذى ارسل رسوله بالهدى و دين الحق ليظهره على الدين كله ولو كره المشركون) او خدایی است که پیامرش را با هدایت و دین حق به سوی مردم فرستاد تا بر تمامی مکاتب چیره شود هر چند مشرکان خوش ندارند.امام حسین (ع) درباره زمان و کیفیت تحقیق مضمون این آیه شریفه می فرماید:منا اثنا عشر مهدیا اولهم امير المؤمنین علی بن ابی طالب و آخرهم الناسع من ولدی وهو القائم بالحق يحيى الله به الارض بعد موتها ويظهر به دين الحق على الدين كله ولو كره المشركون له غیبه یرتد فیها اقوام ویثبت فیها علی الدين آخرون فیؤذون و یقال لهم (متى هذا الوعد ان کنتم صادقین) اما الصابر فی غیبته علی الاذى و التکذیب بمنزله المجاهد بالسیف بین يدی رسول الله ص).المؤمنون والمؤمنات بعضهم

اولیاء بعض یأمرون بالمعروف و ینهون عن المنکر و یقیمون الصلاه و یؤتون الزکوه .مردان وزنان بایمان برخی یاور برخی دیگرند امر به معروف می کنند و نهی از منکر می نمایند نماز را به پا می دارند و زکات را می پردازند.امام حسین (ع) درباره نقش مهم تربیتی والهی فریضه امر به معروف و نهی از منکر فرمودند:فبدأ الله بالامر بالمعروف والنھی عن المنکر فریضه منه لعلمه بأنھا اذا اذیت و اقيمت استقامت الفرائض كلھا وهنھا وصعبها؛ وذلك ان الامر بالمعروف والنھی عن المنکر دعاء الى الاسلام مع رد المظالم و مخالفه الظالم و قسمه الفیء و الغنائم و اخذ الصدقات من مواضعها و وضعها فی حقھا.خداؤند در این آیه شریفه در آغاز سخن از امر به معروف و نهی از منکر به عنوان یک واجب گفت زیرا خداوند می داند که هر گاه این فریضه ادا شود و صورت گیرد دوازده امام و هدایت گر الهی جامعه انسانی از ما - خاندان پیامبر می باشد که اول ایشان امیر المؤمنین علی بن ابی طالب و آخرین آنان نھمین فرزند از نسل من است او به پا دارنده حق می باشد. خداوند به واسطه او زمین را حیاتی دوباره می بخشد و دین حق را به دست او بر تمامی ادیان برتری می دهد هر چند مشرکان اکراه دارند.او غیبی طولانی خواهد کرد که گروهی از دین برگردند و گروهی بر دین پای فشارند، آنان مورد اذیت قرار گیرند و به آنان طعنه زنند و گویند.پس کی است آن وعده اگر از راستگویانید.آنکه شکیابی کنند بر اذیت و آزار و انکار بی دینان در زمان غیبت همانند رزمندگان در کنار پیامبر خداباشند.دیگر تکالیف چه آسان و چه سخت آن

تحقیق می یابد، زیرا امر به معروف و نهی از منکر - انسان را - به اسلام راستین به همراه بازگشت ناحق گرفته ها و مخالفت با ستمگر و قسمت کردن بیت المال و غنائم و گرفتن زکات از جای خود و صرف آن در مورد خود فرا می خواند.

سوره رعد

سوره رعد سیزدهمین سوره قرآن کریم دارای چهل و سه آیه است این سوره از سوره هایی است که درباره مکی یا مدنی بودن آن اختلاف است ابن عباس می گوید همه آن مکی است و مقاتل و ابن کلبی می گویند به جز آخرین آیه همه مکی هستند و حسن بصری و عکرمه و قتاده می گویند این سوره همه مدنی است مگر دو آیه آن که مکی است از پیامبر گرامی اسلام نقل شده است که هر کس این سوره را قرائت کند به عدد ابرهایی که در گذشته بود و در آینده ایجاد می شوند به او پاداش داده می شود و در روز قیامت از وفاکنندگان به عهد و پیمان خدا محسوب می شود.(قل كفى بالله شهيدا بينى وبينكم و من عنده علم الكتاب بگو خداوند برای شهادت و گواهی بین من و شما کافی است و آنان که نزد شان علم و دانش قرآن است امام حسین (ع) درباره عالمان به کتاب خدا می فرماید: نحن الذين عندنا علم الكتاب وبيان ما فيه وليس عند احد من خلقه ما عندنا؛ لانا اهل سر الله نحن آل الله و ورثه رسوله ما کسانی هستیم علم و دانش کتاب خدا و تفسیر آیات آن نزد آنان است آنچه در نزد ماست هیچ کس دارا نیست زیرا ما اهل اسرار پنهان خداییم ما خاندان خداییم و وارثان پیامبر او.

سوره اسراء

سوره «اسراء» هفدهمین سوره قرآن کریم و دارای صد و یازده آیه است این سوره مکی است و برخی از مفسرین گفته اند مگر پنج آیه آن که مدنی است بقیه مکی می باشد حضرت صادق (ع) فرمودند هر که این سوره را در شب جمعه بخواند نمی میرد مگر اینکه حضرت حجت

(عج را درک کند و از یاران او باشد). (ان من شیء الا یسبح بحمده ولكن لا تفهون تسییحهم هیچ موجودی نیست مگر با ستایش خود خدا را تقدیس می نماید ولی شما تقدیس آنان را درک نمی کنید. امام حسین (ع) درباره تسییح موجودات فرمودند: ما خلق الله من شیء الا و له تسییح یحتمد به ربہ تمام موجوداتی که خداوند آفریده است برای خود تسییح و تقدیسی دارند که با آن خداوند را می ستایند. (یوم ندعوا کل «ناس بامامهم» روزی که هر انسانی با پیشوای خود احضار و دعوت می شود. امام حسین (ع) درباره نقش مهم پیشوایان مردمی در کسب سعادت دنیا و آخرت آنان فرمودند: امام دعا الی هدی فاجابهه ایه و امام دعا الی ضلاله فاجابوا اليها؛ هؤلاء في الجنه و هؤلاء في النار و هو قوله - عزو جل (فریق فی الجنه و فریق فی السعیر). پیشوایی مردم را به هدایت می خواند و آنان می پذیرند؛ و سردمداری آنان را به گمراهی دعوت می کند و می پذیرند، آنان - گروه اول - در بهشت باشند و اینان - گروه دوم - در جهنم، این همان گفتار خداوند متعال در قرآن است که می فرماید «گروهی در بهشت باشند و گروهی دیگر در دوزخ. (ان السمع والبصر والرؤا كل أولئك كان عنده مسؤولا). بی گمان گوش و چشم و دل - تمامی آنها - درباره او مورد بازخواست قرار می گیرند. امام حسین (ع) درباره سخنی از پیامبر (ص) در تطبيق این آیه می فرماید: پیامبر خدا در جایی فرموده بود: «ان ابا بکر منی بمنزله السمع و ان عمر منی بمنزله البصر و عثمان منی بمنزله الرؤا. قال فلما كان من الغد دخلت اليه وعنده امير المؤمنین (ع) و ابو بکر و

عمر و عثمان فقلت له يا ابٰت سمعتك تقول في اصحابك هؤلاء قولًا فما هو؟ فقال ص): نعم ثم اشار اليهم فقال لهم السمع والبصر والرؤاين عن وصيٰ هذا وشار الى على بن ابٰي طالب ع) ثم قال ان الله عز وجل يقول (ان السمع والبصر والرؤاين كل اولئك كان عنه مسؤولا). ثم قال (ص): و عزّه ربی ان جميع امّتی لموقوفون يوم القيامه و مسؤولون عن ولایته و ذلك قول الله عز وجل : (وقفوهم انهم مسؤولون ؛ امام حسین ع) می گوید: پیامبر خدا(ص) در مجلسی چنین بیان کرده بود: همانا ابو بکر نسبت به من در حکم گوش و عمر در حکم چشم و عثمان در حکم دل من است امام حسین ع) می گوید: فردا به محضر ایشان شرفیاب شدم در کنار آن جناب ابو بکر و عمر و عثمان نیز حضور داشته و پدرم امیر مؤمنان ع) نیز در خدمت پیامبر خدا بود. به ایشان عرض کردم پدرم شنیده ام شما درباره اینان چنین فرموده اید، جریان چیست پیامبر خدا فرمود: آری سپس با آنان اشاره کرد و گفت آنان گوش چشم و دل من هستند و بزوی آنان مورد بازخواست خدا درباره جانشین من این شخص - اشاره کردند به امیر مؤمنان على بن ابٰي طالب ع) قرار می گیرند بعد آیه را تلاوت کردند: بی گمان گوش و چشم و قلب تمامی آنها درباره او مورد سوال واقع می شوند قسم به عزت پروردگارم بی گمان تامی امت است من در دوز قیامت باز ایستند و از آنان درباره ولایت امیر مؤمنان سؤال شوند و این همان معنای قول خداوند متعال است باز ایستند و بی گمان مورد بازخواست قرار گیرند».

سوره مریم

سوره «مریم نوزدهمین

سوره قرآن کریم ودارای نود و هشت آیه می باشد. این سوره مکی می باشد و پیامبر گرامی اسلام در فضل قرائت آن فرمودند: هر کس این سوره را قرائت کند به عدد پیروان زکریا و مخالفان او و به ده برابر عدد آنانی که بر حضرت یحیی و مریم و عیسی و موسی و هارون و ابراهیم و اسحاق ویعقوب و اسماعیل ایمان داشتند خداوند به آنان ثواب عطا می کند و به عدد آنانی که برای خدا فرزندی می دانستند و آنانی که به این ادعای کذب قائل نبودند. (ان الذين آمنوا و عملوا الصالحات سیجعل لهم الرحمن وَدًا) بی گمان کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده اند خداوند به زودی برای آنان محبویت ایجاد می کند. سالار شهیدان (ع) در بیان معنای آیه فرمودند: فذلک لعلی و شیعته (فَإِنْمَا لِيَسِّرُنَاكَ لِتَبَشَّرَ بِهِ الْمُتَقْبِلُونَ) فبشر بذلک النبی (ص) لعلی بن ابی طالب (وتذر به قوما لدًا) فذلک لک ولاصحابک این آیه درباره علی و شیعیان او می باشد و خداوند به پیامبر فرمود: «ما این را بر زبان تو آسان کردیم تا پارسایان را مژده دهی» و پیامبر این مژده را به علی بن ابی طالب داد و باز خداوند در آیه دیگری فرمود. «وبترسان به این مطلب آن قوم ..را» و این برای تو ای مروان و یاران توست

سوره ط

سوره «طه بیستمین سوره قرآن کریم ودارای صد و سی و پنج آیه می باشد این سوره از سوره های مکی است و پیامبر گرامی اسلام در فضل قرائت آن فرمودند که هر کس این سوره را قرائت کند در روز قیامت ثواب مهاجران و انصار به او عطا خواهد شد. (ربنا الذي اعطى كل شئ خلقه ثم هدى) خدای ما آن است که تمام موجودات را وجود عطا نمود سپس آنها را هدایت کرد. امام حسین (ع) تمام مخلوقات عالم

وجود و اطاعت آنها از اهل بیت می فرماید:‌والله ما خلق الله شيئاً الاّ وقد امره بالطاعه لناسو گند به خدا، خداوند چیزی را نیافرید مگر اینکه به آن فرمان اطاعت از ما را داد.

سوره حج

سوره «حج» بیست و دومین سوره قرآن کریم و دارای هفتاد و هشت آیه است این سوره از سوره هایی است که در مکی یا مدنی بودن آن اختلاف است ابن عباس قائل است که تام این سوره مگر آیاتی چند مکی هستند و حسن بصری قائل است که این سوره به جز چند آیه همه مدنی است امام صادق ع در فضل قرائت این سوره می گوید: هر کس سوره حج را در هر سه روز یک بار بخواند همان سال به خانه خدا مشرف می شود و اگر در این سفر مرد بهشت جایگاه او خواهد بود.(هذان خصمان اختصموا فی ربهم این دو - گروه - دشمن درباره پروردگارشان باهم در ستیزند.امام حسین ع) درباره ماهیت این دو گروه فرمودند:«نحن وبنی اميہ اختصمنا فی الله - عز وجل - قلنا صدق الله وقالوا كذب الله فنحن و ايام الخصمان يوم القيمة ما اهل بیت وبنی اميہ درباره خداوند باهم در ستیز می باشیم ما می گوییم : خداوند راست می گوید. وآنان می گویند: خدا دروغ و ناصواب می گوید پس ما با آنها دشمن هستیم - و این دشمنی تا - روز قیامت ادامه دارد». (الّذین ان مکناهم فی الارض اقاموا الصّلاه آنان کسانی هستند که اگر در زمین ما به آنان قدرت دهیم نماز به پا می دارند.امام حسین ع) درباره شأن نزول این آیه فرمودند:«هذه فینا اهل البیت این آیه درباره ما اهل بیت پیامبر (ص) نازل شده است

سوره روم

سوره «روم سومین سوره قرآن کریم و دارای شصت آیه می باشد این سوره مکنی است به جز یک آیه آن (سبحان الله حين تمسون و در فضل این سوره پیامبر گرامی اسلام فرموده است هر کس این سوره را بخواند ده برابر عدد فرشتگانی که تسبیح خداوند در آسمان و زمین می کنند ثواب خواهد برداشت و هر آنچه در زندگی زیان دیده جبران خواهد شد. (فاقم وجهک للدین حنیفا فطرت الله الّتی فطر النّاس علیها) پس روی خود را متوجه آین خالص پروردگار کنید این فطرتی است که خداوند انسانها را بر آن آفریده است امام حسین (ع) درباره گروهی که بر فطرت الهی دین می باشند می فرماید: نحن و شیعتنا علی الفطره الّتی بعث الله علیها محبّ مدعا و سائر النّاس منها براءاما و پیروان ما بر همان فطرتی هستیم که خداوند بر همان فطرت محبّ مدرا برانگیخت و دیگران دور از این فطرت و راه الهی می باشند.

سوره احزاب

سوره احزاب سی و سومین سوره قرآن کریم و دارای هفتاد و سه آیه است این سوره مدنی است و در فضل قرائت آن امام صادق (ع) فرموده است هر که زیاد این سوره بخواند در روز قیامت در جوار محمد و خاندان او و همسران آنان قرار خواهد گرفت (انما يرید الله ليذهب عنكم الرّجس اهل البيت وى طهيركم تطهيرأ). خداوند اراده کرده است که از شما خاندان پیامبر پلیدی دور گرداند و شما پاک و معصوم گرداند. سالار شهیدان امام حسین (ع) در بیان معنای «أهل البيت در آیه شریفه می فرمایند: انا اهل بیت الظّهاره الّذین انزل الله - عزوجل - علی نبیه محمد (ص). (انما يرید الله ليذهب عنكم الرّجس

اهل‌البیت و یطّهر کم تطهیراً) ما اهل‌بیت پاکی و عصمت می‌باشم که خداوند بر پیامبرش این آیه را در شأن مانازل کرد.

سوره یس

سوره «یس سی و ششمین سوره قرآن کریم و دارای هشتاد و سه آیه است این سوره مکی است و ابن عباس می‌گوید به جز یک آیه همگی مکی می‌باشد پیامبر گرامی اسلام (ص) در فضل قرائت سوره یس می‌گوید: هر کس این سوره را بخواند و رضایت خدا را طلب کند خداوند او را ببخشاید و ثواب زیادی به او عطا کند به طوری که گویا دوازده بار قرآن را قرائت کرده است کل شیء احصیناه فی امام مبین) هر چیزی را در کتاب آشکار کننده‌ای بر شمرده ایم امام حسین (ع) درباره شأن نزول این آیه می‌فرمایند: لَمَا نَزَّلْتَ هَذِهِ الْآيَةِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ قَامَ أَبُو بَكْرٍ وَعُمَرُ مِنْ مَجْلِسِهِمَا فَقَالَا: يَا رَسُولَ اللَّهِ هُوَ التُّورَةُ قَالَ لَا. قالا: فهو القرآن قال لا. فاقبل امير المؤمنین (ع) فقال رسول الله (ص) هو هذا انه الامام الذي احصى الله تبارك و تعالى فيه علم كل شيء زمانی که این آیه بر پیامبر خدا نازل شد ابو بکر و عمر از جای خود بر خاستند و گفتند: ای پیامبر خدا! این - امام مبین - تورات است فرمودند: خیر. گفتند: پس انجیل است فرمودند: خیر. گفتند: پس قرآن است فرمودند: خیر. در این هنگام امیر مؤمنان علی بن ابی طالب وارد شدند پیامبر خدا (ص) فرمودند: امام مبین اوست او کسی است که خداوند متعال دانش تمام چیزها را در او قرار داده است

سوره شوری

سوره «شوری چهل و دومین سوره قرآن کریم و دارای پنجاه و سه آیه است این سوره از سوره‌های مکی است لکن بعضی از آیات آن مدنی می‌باشد

نام دیگر این سوره (حمعشق است در فضل قرائت آن پیامبر گرامی اسلام فرموده است هر کس این سوره را قرائت کند از کسانی شد که فرشتگان بر او درود فرستند و برای او طلب بخشش و رحمت می کنند(قل لا اسائلکم عليه اجرا الا المؤده فی القربی)**بگو ای پیامبر من هیچ گونه پاداشی از شما -در مقابل هدایتتان نمی خواهم مگر دوستی نزدیکانم امام حسین ع** درباره وجوب و آثار این دوستی وحب به اهل بیت فرمودند:**أَلْزَمُوا مَوْذُنَنَا مَنْ لَقِيَ اللَّهَ وَ هُوَ يَوْذَنَا دَخْلَ فِي شَفَاعَتِنَا؛ هُمُوا رَهْبَانٌ** دوستی ما اهل بیت در دل داشته باشید زیرا کسی که خدا را ملاقات کند در حالی که دوستی ما را در دل دارد مشمول شفاعت خواهد شد». ودر حدیث دیگری سالار شهیدان (ع) در معنای «قربی می فرماید:«ان القرابه الّى امر الله بصلتها وعظم حقها وجعل الخير فيها قرابتنا اهل البيت الّذين اوجب حقنا على كل مسلم بي گمان قرابتی که خداوند فرمان به مودت وپیوند با آن داده و حق آن را بزرگ دانسته و خیر و سعادت در آن قرار داده است قرابت ما اهل بیت پیامبر است که خداوند ادای حق ما را برعهای واجب کرده است .

سوره ذاریات

سوره ذاریات پنجاه و یکمین سوره قرآن کریم ودارای شصت آیه است این سوره از سوره های مکی است و امام صادق (ع) در ثواب قرائت این سوره فرموده است هر کس این سوره را در روز یا شب قرائت کند خداوند امر زندگی او را اصلاح می کند و روزی وسیع به او عنایت می کند و قبر او را با چراغی که

دائماً تا روز قیامت روشن است منّور می سازد.(ما خلقت الجن والانس الا لیعبدون) من جن و انسان را نیافریدم مگر برای این که اطاعت از من کنند.سالار شهیدان امام حسین (ع) درباره علت خلقت انسان چنین می گویند:«ایها الناس ان『الله - جل - ذکرہ - ما خلق العباد الا لیعرفوه فاذا عرفوه عبده استغنا بعبادته عن عباده ماسواه ای مردم بی گمان خداوند بزرگ بندگانش را نیافرید مگر برای اینکه او را بشناسند و آنگاه که اورا شناختند عبادت و اطاعت شنید که در این صورت از عبادت و اطاعت غیرخدا بی نیاز و روی گردان گردند.از ایشان سوال شد: معرفت و شناخت خدا از چه طریقی حاصل می شود.فرمود: «معرفه اهل کل زمان امامهم الذی یجب علیهم طاعته از طریق شناخت مردمان هر عصر امام زمان خود که واجب بر آنان اطاعت از ایشان .

سوره المنافقون

سوره منافقون شصت و سومین سوره قرآن و دارای یازده آیه است این سوره از سوره‌های مدنی است و پیامبر گرامی اسلام در ارزش قرائت این سوره فرموده است هر کس این سوره را بخواند از نفاق دور گردد.(اذا جاء ک المناقون قالوا نشهد انک رسول الله و الله یعلم انک لرسوله و الله یشهد انـ المناقین لکاذبون) آن گاه که منافقان نزد تو آیند و گویند ما شهادت می دهیم تو پیامبر خدایی - و خدا می داند تو پیامبر اویی خدا آگاه است که آنان دروغ می گویند.امام حسین (ع) در میزان شناخت منافقان می فرماید:ما کننا نعرف المناقین على عهد رسول الله (ص) الا بغضهم علیاً و ولده (ع).تنها راه شناخت منافقان در زمان حیات پیامبر خدا (ص) بعض و کینه

آنها نسبت به علی بن ابی طالب و فرزندان ایشان بود.

سوره طلاق

سوره «طلاق شصت و پنجمین سوره قرآن کریم و دارای دوازده آیه می باشد این سوره از سوره های مدنی است و پیامبر گرامی اسلام در ارزش قرائت این سوره فرمود: هر کس این سوره را بخواند بر سنت و سیره من مرده است (من یقیناً اللہ یجعل لہ مخرجاً و یرزقه من حیث لا یحتسب) هر کس تقوای الهی داشته باشد خداوند برای او راه نجات عطا می کند و او را از راهی که فکرش نمی کند روزی می رساند. اما حسین (ع) در این باره می فرماید: او صیکم بتقوی اللہ فان اللہ قد ضمن لمن اتقاه ان یحوله عَمَّا یکره الی ما یحب و یرزقه من حیث لا یحتسب

سوره حديد

سوره «حديد» هفتاد و هفتمین سوره قرآن کریم و دارای بیست و نه آیه می باشد این سوره از سوره های مدنی است و پیامبر گرامی اسلام در فضل قرائت آن فرموده است هر کس این سوره را قرائت نماید خداوند نام او را در ردیف مؤمنان به خدا و پیامبرش می نویسد. (والذین آمنوا بالله و رسّلِه اولئک هم الصّدِيقُون و الشّهَداءُ عند ربّهم آنان که ایمان به خدا و پیامبران او دارند راستگویان شهید نزد خدا محسوب می شوند. امام حسین (ع) در تمجید از شیعیان فرمودند: ما من شیعتنا الا صدیق شهید؛ همه شیعیان ما راستگوی و شهیدند. زید بن ارقم می گوید: چگونه آنان شهیدند با آنکه بسیاری از شیعیان شما در بستر می میرند؟ حضرت فرمود: اما تتلو کتاب الله فی الحدید. آیا کتاب خداوند را در سوره حديد نخوانده ای (والذین آمنوا بالله و رسّلِه اولئک هم الصّدِيقُون و الشّهَداءُ عند ربّهم) سپس حضرت فرمود: لو کان الشّهَداءُ لیس الا کما تقول لکان الشّهَداءُ قلیلاً. اگر شهیدان آن گونه بودند که تو می پنداری بی گمان بسیار

کم بودند در حالی که در آیه تنها آنها بسیار به شمار آمده است

سوره نازعات

سوره «نازعات» هفتاد و نهمین سوره قرآن کریم و دارای چهل و شش آیه است این سوره از سوره های مکی است و امام صادق (ع) در ثواب قرائت آن فرموده است هر کس این سوره را بخواند نمی میرد مگر سیراب و مبعوث نمی شود مگر سیراب و به بهشت درنمی ت ید مگر سیراب (من خالف مقام ربّه و نهی النفس عن الهوى فان الجنّه هي المأوى ؛ هر که از مقام پروردگارش بترسد و هوای نفس را سرکوب کند بهشت جایگاه او باشد.امام حسین (ع) در این باره می فرمایند:لا یامن يوم القيمة الا من خاف الله في الدين.روز قیامت هیچ کس درامان نیست مگر آن که دردنیا ترس از خدا را در دل داشته باشد.

سوره بروج

سوره «بروج» هشتاد و پنجمین سوره قرآن کریم و دارای بیست و دو آیه است این سوره از سوره های مکی است و در ثواب قرائت آن پیامبر گرامی اسلام فرموده اند: هر کس این سوره را در جمعه و هر روز عرفه بخواند در دنیا ده حسنات حضرت یونس به او عطا شود.(و شاهد و مشهود قتل اصحاب الاخذود).قسم به آن که گواه باشد و آن که شهادت داده شود مرگ بر یاران گودال آتش باد.امام حسین (ع) در تفسیر «شاهد» و «مشهود» فرمودند:«الشاهد» هو جدی رسول الله (ص) و «المشهود» يوم القيمة ثم تلاـ هذه الاـ يه (أنا ارسلناك شاهداً ومبشراً ونذيراً) و تلاـ (ذلك يوم مجموع له الناس ذلك يوم مشهود): مراد از «شاهد» جدم پیامبر خدادست (ص) و مراد از «مشهود» روز قیامت است سپس برای اثبات آن این آیه را تلاوت کردند:بی گمان ما تورا گواه و بشارت دهنده و ترسانده ای - به سوی مردم

- فرستادیم این روزی است که مردم برای حساب جمع گردند و آن روز شهادت است

سوره شمس

سوره «شمس» نود و یکمین سوره قرآن کریم و دارای پانزده آیه است این سوره از سوره های مکی است و در ثواب قرائت آن پیامبر گرامی اسلام فرموده است هر کس این سوره را قرائت کند گویا به تمام موجوداتی که خورشید و ماه بر آن می تابد صدقه داده است (واللّٰهُمْ وَضْحِيْهَا - وَالقَمَرُ اذَا تَيْهَا - وَالنَّهَارُ اذَا جَلَّيْهَا). قسم به خورشید و گسترش نورش و سوگند به ماه آن گاه که بعد از آن در آید و به روز آن هنگام که جهان را روشن سازد. از امام حسین (ع) سؤال شد مراد از «شمس» کیست فرمود: ذلک محبّه‌ی رسول الله (ص)! او محمد پیامبر خدا است که درود خدا بر او و خاندانش باد. سپس از «قمر» سؤال شد، فرمود: ذلک علی بن ابی طالب (ع) یتلوا محبّه‌ی مدار (ص)! او علی بن ابی طالب است که جانشین رسول خدا می شود. از ایشان سوال شد مراد از «النهار» کیست فرمود: ذلک القائم من آل محمد یملا الارض قسطاً وعدلاً! او قائم آل محمد - مهدی منتظر - است که زمین را پر از عدل و داد می کند.

سوره ضحی

سوره «ضحی» نود و سوّمین سوره قرآن کریم و دارای یازده آیه است این سوره از سوره های مکی است و در فضل قرائت آن پیامبر اسلام فرموده است هر کس این سوره را قرائت کند از کسانی که خدا از او خشنود است به شمار می آید و پیامبر گرامی اسلام او را شفاعت می کند و ده برابر افراد یتیم و تهی دست ثواب خواهد برد. (و اما بنعمة ربک فحدث) و هر گاه نعمت خدا به تو - ای پیامبر - رسید بازگوی آن را. از امام

حسین (ع) سؤال شد مراد از نعمت چیست فرمودند: أَمْرَهُ أَنْ يَحْدُثَ بِمَا أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ مِنْ دِينِهِ خَدَاوَنْدَ فَرْمَانَ بِهِ أَوْ دَادَ كَهْ آنچه خداوند از دین وقانون الهی به او عطا کرده - به مردم - باز گوید.

سوره التوحید

سوره «التوحید» صد ودوازدهمین سوره قرآن کریم و دارای چهار آیه می باشد نام دیگر این سوره «اخلاص است این سوره از سوره های مکی است و در ثواب قرائت آن پیامبر گرامی اسلام فرموده است هر کس این سوره را قرائت کند گویا یک سوم از قرآن را خوانده است وده برابر عدد مؤمنان به خدا و فرشتگان و کتابهای آسمانی وپیامران برای او نوشته می گردد و الرغبه و السآمه و الجوع و الشبع تعالی ان يخرج منه شیء وان يتولد منه شیء کثیف او لطیف «وَلَمْ يَوْلُدْ مِنْ شَيْءٍ وَلَمْ يَخْرُجْ مِنْ شَيْءٍ كَمَا يَخْرُجُ الْأَشْيَاءُ الْكَثِيفَةُ مِنْ عَنَاصِرِهَا كَالشَّيْءِ مِنَ الشَّيْءِ وَالدَّابَّةِ وَالنَّبَاتِ مِنَ الْأَرْضِ وَالْمَاءِ مِنَ الْيَنَابِيعِ وَالشَّمَارِمِ الْأَشْجَارِ، وَلَا كَمَا يَخْرُجُ الْأَشْيَاءُ الْلَّطِيفَةُ مِنْ مَرَاكِزِهَا كَالبَصَرِ مِنَ الْعَيْنِ وَالسَّمْعِ مِنَ الْأَذْنِ وَالشَّمْسُ مِنَ الْأَنْفِ وَالذُّوقِ مِنَ الْفَمِ وَالْكَلَامِ مِنَ الْلِسَانِ وَالْمَعْرِفَةِ وَالتَّمْيِيزِ مِنَ الْقَلْبِ وَكَالثَّارِ مِنَ الْحَجَرِ لَا بِهِ هُوَ اللَّهُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَأْنِ شَيْءٌ وَلَا فِي شَيْءٍ، مَبْدِعُ الْأَشْيَاءِ وَخَالِقُهَا وَمَنْشِئُ الْأَشْيَاءِ بِقَدْرَتِهِ يَتَلَاهِي مَا خَلَقَ لِلْفَنَاءِ بِمَشِيَّتِهِ وَيَبْقَى مَا خَلَقَ لِلْبَقاءِ بِعِلْمِهِ فَذَلِكُمُ اللَّهُ الصَّمَدُ الَّذِي لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُوْلَدْ، عَالَمُ الْغَيْبِ الشَّهَادَةُ الْكَبِيرُ الْمَتَعَالُ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كَفُواً أَحَدٌ.

سوره توحید

بسم الله الرحمن الرحيم قل هو الله احد - الله الصمد - لم يلد ولم يولد - ولم يكن له كفوا احد). مردم بصره طی نامه ای از امام حسین (ع) درباره تفسیر کلمه «صمد» سؤال کردند و آن حضرت در جواب آنان نگاشتند. «بسم الله الرحمن الرحيم اما بعد علام تحوضوا في القرآن ولا تجادلوا فيه ولا تتكلموا

فیه بغیر علم فقد سمعت جدی رسول الله ص) يقول «من قال فی القرآن بغیر علم فلیتبوء مقعده من النار». و ان الله سبحانه قد فسر «الصمد» فقال «الله احـد، الله الصـمد» ثم فسـره فقال (لم يلد و لم يولد و لم يكن له كـفوا احـد)«لم يلد» لم يخرج منه شـیء كـثيف كالـولد وسائل الاشياء الكـثيفه التي تخرج من المـخلوقـين ولاـشـیء لـطـیف كالـنـفس ولاـيـتـشـعب منه الـبـدوـات كالـسـنه و النـوم و الـخـطـرـه و الـهـمـ و الـحـزـنـ و الـبـهـجـهـ و الـضـحـكـ و الـبـكـاءـ و الـخـوـفـ و الـرـجـاءـ به نـامـ خـداـونـدـ بـخـشـنـدـ بـخـشـاـيـشـگـرـگـوـ - اـیـ پـیـامـبرـ - شـائـنـ چـنـینـ استـ کـهـ خـداـونـدـ يـکـتـاستـ وـ بـیـ نـیـازـ مـیـ باـشـدـ اوـ نـهـ وـ بـرـایـ اوـ هـمـتـایـیـ نـمـیـ باـشـدـ. مرـدمـ بـصـرـهـ طـیـ نـامـهـ اـیـ اـمـامـ حـسـینـ (عـ) درـبارـهـ تـفـسـیرـ وـ مـعـنـایـ کـلـمـهـ «صـمدـ» درـ سـوـرـهـ «اـخـلـاـصـ» سـوـالـ کـرـدـنـ وـ آـنـ حـضـرـتـ درـ جـوـابـ آـنـانـ اـینـگـونـهـ نـگـاشـتـنـدـ: بهـ نـامـ خـداـونـدـ بـخـشـنـدـ بـخـشـاـيـشـگـرـبـدـانـیدـ کـهـ نـبـایـدـ درـ قـرـآنـ بـدـونـ دـاشـتـنـ دـانـشـ فـهـمـ آـنـ وـارـدـ شـوـیـدـ وـ مـجـادـلـهـ کـنـیدـ وـ سـخـنـیـ پـیـرامـونـ آـنـ بـهـ زـبـانـ رـانـیدـ؛ جـدـمـ پـیـامـبرـ گـرامـیـ اـسـلامـ (صـ) مـیـ فـرمـودـنـدـ: «هـرـکـهـ درـ مـورـدـ قـرـآنـ جـاـهـلـانـهـ سـخـنـ گـوـیدـ جـایـگـاهـ اوـ آـتـشـ جـهـنـمـ باـشـدـ.» بـیـ گـمـانـ خـداـونـدـ مـتعـالـ خـوـدـ، کـلـمـهـ «صـمدـ» رـاـ درـ آـیـهـ «الـلـهـ اـحـدـ اللـهـ الصـمدـ» باـ جـملـهـ بـعـدـ اـزـ آـنـ تـفـسـیرـ نـمـودـهـ اـسـتـ وـ مـیـ فـرـمـایـدـ: «نـهـ مـیـ زـاـیدـ وـ نـهـ زـادـهـ گـرـدـیدـهـ وـ هـمـتـایـیـ نـدارـدـ»«لمـ يـلدـ» يـعـنـیـ اـزـ اوـ اـشـیـاءـ مـرـکـبـ وـ مـادـیـ وـ آـنـ چـیـزـهـایـ کـهـ اـزـ مـخـلـوقـ زـادـهـ وـ تـرـاوـشـ مـیـ کـنـدـ مـثـلـ فـرـزـنـدـ وـ دـیـگـرـ مـادـیـاتـ اـزـ اوـ صـادـرـ نـشـوـدـ وـ هـچـنـینـ چـیـزـهـایـ غـیرـ مـادـیـ مـتـنـاسـبـ باـ مـادـیـاتـ مـثـلـ نـفـسـ دـارـاـ نـبـاشـدـ وـازـ اوـ چـیـزـهـایـ مـتـخـالـفـ مـثـلـ خـوـابـ وـ بـیدـارـیـ وـ

غم و اندوه خوشحالی و خنده گریه و ترس و امید، میل و کسالت گرسنگی و سیری از او صادر یا واقع نمی شود، بزرگ و منزه است خداوند که از او این امور صادر گردد و از او چیزهایی مادی و غیرمادی تولد یابد «ولم یولد» یعنی او از چیزی تولد نیافته واز موجودی حاصل نگردیده است آن چنان که اشیای مادی از جوهر و اساس خود ساخته و تولد می یابند مثل جنبندگان و درختان از زمین و آب از چشممه ها و میوه ها از درختان متولد می شوند و چنان که اشیای غیرمادی از مراکز و اصل خود صادر و ایجاد می شوند مثل دیدن از چشم و شنیدن از گوش و بویدن از بینی و چشیدن از دهان و سخن گفتن از زبان و معرفت و شناخت از قلب و حرارت و شعله وری از سنگ حاصل می شود. بلکه خداوند آنی است که از چیزی وجود نیافته و در چیزی واقع نگشته بلکه او خالق موجودات و پدید آورنده آنان به قدرت خویش است موجودات به اراده اش متلاشی گردند و آنان باعلم و حکمت خداوند باقی مانند. این است خدایی که بی نیاز است و نه چیزی از او تولد یابد و نه از چیزی بدست آید او به تمام پنهان و آشکار عالم است عظیم و بزرگ است و هم تایی ندارد. امام حسین (ع) در حدیث دیگری درباره معنای «الصمد» فرموده اند: «الصمد الذي لا جوف له الصمد الذي قد انتهى سُودَهِ والصمد الذي لا يأكل ولا يشرب والصمد الذي لا ينام والصمد الدائم الذي لم يزل ولا يزال» آنست که وسط ونهان ندارد «صمد» کسی است که اقتدارش بی نهایت است

«صمد» چیزی است که نه می خورد و نه می آشامد «صمد» چیزی است که خوابد «صمد» چیزی است که دائم است و هرگز زوال نمی پذیرد.

بسمه تعالیٰ

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ
آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ ه.ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سرہ الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسريع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر بنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب نقلین (كتاب الله و اهل البيت عليهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر بنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفاً ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده‌ی نویسنده‌ی آن می‌باشد.

فعالیت‌های موسسه:

۱. چاپ و نشر کتاب، جزو و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه‌های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماكن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی‌های رایانه‌ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ‌گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم‌های حسابداری، رسانه‌ساز، موبایل‌ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...

۹. برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره‌های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه:

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان.

در پایان:

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقليد و همچنین سازمان‌ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعة و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

